

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

08.04.2024 nr DM-126537-7

Ahekõnnu VI uuringuruumi geoloogilise uuringu loa nr L.MU/520840 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 ning Verston OÜ 27.11.2023 esitatud taotluse, otsustan:

1.1. Anda Verston OÜ-le (registrikood 11947047) geoloogilise uuringu luba nr L.MU/520840 Ahekõnnu VI uuringuruumis kehtivusajaga kolm aastat.

1.2. Lisada antavale uuringuloale täiendavad tingimused vastavalt korralduse peatükis 3. toodud kaalutlustele.

1.3. Avalikustada Verston OÜ-le Ahekõnnu VI uuringuruumi uuringuloa L.MU/520840 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

1.4. Korraldus jõustub Verston OÜ-le teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/520840 lahutamatu osa. Uuringuluba nr L.MU/520840 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

Verston OÜ (registrikood 11947047, aadress Pärnu tn 128, Paide linn, Paide linn, Järva maakond) esitas 27.11.2023 Keskkonnaametile Ahekõnnu VI uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi *uuringuluba*) taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis, edaspidi *KOTKAS* 27.11.2023 dokumendina nr DM-126537-1).

Taotletav Ahekõnnu VI uuringuruumi teenindusala pindalaga 9,65 ha asub Põllu külas, Kehtna vallas, Rapla maakonnas eraomandile kuuluval kinnistul Ristikivi (tunnus 29202:007:0617, sihtotstarve 100% maatulundusmaa). Loa taotlusele on lisatud kooskõlastus Ristikivi kinnistu omanikult.

Taotletava Ahekõnnu VI uuringuruumist jääb otsesihis ligikaudu 6,7 km kaugusele lääne suunda Rail Baltic raudteetrass. Lisaks mainitud suurprojektile, mille ehitamiseks vajamineva ehitusmaterjali hulk on suur, jäävad kuni 10 km kaugusele ka Tallinn - Viljandi raudteetrass, ning tugimaanteed Tallinn - Rapla - Türi ja Rapla - Järvakandi - Kergu, mis samuti vajavad

koos ümbritsevate väiksemate asulatega ja neid omavahel ühendavate kõrvalmaanteedega ehitusmaterjali teehoolduseks. Oluline on leida perspektiivsed ehitusmaavarade alad, et tagada varustuskindlus Rapla maakonnas nii praeguste suurprojektide raames kui ka pikemas perspektiivis.

Eeldades, et maavaraks sobilikke setteid leidub uuringuruumis ligikaudu ~9 ha suurusel pindalal ning kasuliku kihi paksuseks on keskmiselt 6 m, on maavara hinnanguliseks mahuks 540 tuhat m³. Geoloogilise uuringuga selgitatakse välja uuringuruumi geoloogiline ehitus, seal levivate purdsete kvaliteet, kasuliku kihi paksus, selle levik ja maht ning kaevandamistingimused. Hüdrogeoloogiliste tingimuste selgitamiseks mõõdetakse puuraukudes/kaevandites põhjavee tasemed. Positiivsete uuringutulemuste/maavara esinemise korral on arendajal soov taotleda alale maavara kaevandamise luba. Uuringu käigus planeeritakse rajada kuni 25 kaevandit ja 25 puurauku sügavusega kuni 15 m. Uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ (registrikood 11206437, aadress Männiku tee 104/1, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond). Loa taotletav kehtivusaeg on 3 aastat.

Taotletava uuringuruumi teenindusala näol on peamiselt tegemist metsamaaga, osaliselt raiesmikuga. Maapinna reljeef uuringuruumi teeninduslal on muutlik, absoluutkõrgused jäävad ligikaudu vahemikku 68 m kuni 74 m.

Taotletavast uuringuruumist ~5 km kaugusele kirde suunda jääb Lelle alevik. Lähimad majapidamised asuvad idas ~120 m kaugusel Vana-Sarapiku (29202:007:0655) ja ~200 m kaugusel Kolguoja (29202:007:0618) kinnistutel.

Taotletav Ahekõnnu VI uuringuruum kattub kogu pindalal maaparandussüsteemiga Haakla1 (kood 6113140021220002). Geoloogilise uuringu tegemine on kooskõlastatud Põllumajandusja Toiduametiga.

Põllumajandus- ja Toiduamet on kooskõlastanud Ellamaa uuringuruumi geoloogilised uuringud järgnevatel tingimustel:

1. *Tööde tegemisel tagada maaparandussüsteemide toimimine, maaparandusseadus § 47. Alale tuleb peale tööde tegemist korrastada.*
2. *Teavitada vähemalt kolm päeva enne töödega alustamist kirjalikult Põllumajandus- ja Toiduametit e-posti aadressil: raplamp@pta.agri.ee.*

Tingimused kantakse loale eeltoodud sõnastuses.

Samuti kulgeb uuringuruumist ~260 m kaugusel põhja suunas ja ~480 m kaugusel lääne suunas maaparandussüsteemi eesvool Haakla1 (kood 61131400212200021M). Lisaks asub ida suunas ~900 m kaugusel Massu jõgi (kood VEE1131400). Uuringuruumi teeninduslal esineb seisuveekogusid, mille liik täpsustamata.

Taotletav Ahekõnnu VI uuringuruumi teenindusala ei kattu looduskaitse ega Natura 2000 alaga, samuti ei jää siia kaitse all olevate liikide leiukohti ega elupaiku. Uuringurumile lähim kaitseala

on Lelle mõisa park (KLO1200409), mis asub ~1,4 km kaugusel kirde suunas ja vahetult selle taga samas suunas asub vääriselupaik (VEP209488). Vääriselupaik (VEP124033) jääb ~1,4 km kaugusele lääne suunda. Lähim III kategooria kaitsealune fauna asub ~1,6 km kaugusel põhja suunas - sookurg (Grus grus; KLO9131853), suurkoovitaja (Numenius arquata; KLO9131859), punajalg - tilder (Tringa totanus; KLO9131914), teder (Lyrurus tetrix; KLO9131887) elupaiku. Lähim II kategooria kaitsealuste liikide elupaigad asuvad ~1,5 km kaugusel kirdes.

Paralleelselt taotletava uuringuruumi teenindusala idapiiriga ~30 m kaugusele jääb Vändra - Lokuta - Lelle kõrvalmaantee (nr 19246). Haakla - Selja tee (nr 2921032) ümbritseb uuringuruumi teenindusala ~750 m põhja ja ~1000 m lääne suunast. Uuringuruumi teenindusala ~40 m kaugusel lääne suunas kulgeb gaasitrass, D kategooria gaasitorustik nimega T450 Lokuta LKS - Rapla LKS (VID kood T450), omanik ELERING AS. Paralleelselt gaasitrassiga vahetult selle kõrval kulgeb sideehitis nimega SK450 Lokuta LKS - Rapla LKS sidekaabel (VID kood SK450), omanik ELERING AS. Taotletava uuringuruumi teenindusala kaguservast ~2,5 m kaugusel asuvad 1 kV pingega elektriõhuliinid AMKA.3x50+70 ja AMKA.3x35+50 (VID koodid vastavalt 6376085 ja 6376082) ning elektriõhuliini mastitõmmits või tugi (VID kood 6376089). Uuringuruumist ~150 m kaugusel idas kulgeb elektriõhuliin 1 - 20 kV nimetusega AS-50 (VID kood 58198224).

Taotletava uuringuruumi teenindusalal ei ole kattumist maavarade registris arvel oleva maavaravaruga. Taotletavale uuringuruumile lähim maardla on Imsi turbamaardla (registrikaart 218), mis asub ~1 km kaugusel põhjas, kus kaevandab AS Mikskaar Imsi turbatootmisalal (luba nr Rapm-086). Lähimad liiva ja kruusa maardlad on ~3 km kaugusel lõunas asuv Akla-Küti (Küti) kruusamaardla (registrikaart 604), ~4,5 km kaugusel põhjas asuv Akimatsi kruusamaardla (registrikaart 603) ning ~5 km kaugusel edelas asuv Ahekõnnu kruusamaardla (registrikaart 594). Ahekõnnu IV uuringuruumi teenindusala (luba nr 333014, loa omaja EMG Arendus OÜ) asub taotletava uuringuruumi teenindusala ~2 km kaugusel läänes.

Uuringuloo taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (30.11.2023 kiri nr 9-3/23/17193-2, registreeritud numbriga DM-126537-2).

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud 27.11.2023. Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloo andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloo menetluse algatamise teate 19.12.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest 18.12.2023 kirjaga nr DM-126537-3. Kuni uuringuloo andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti ei laekunud.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis Keskkonnaamet 18.12.2023 kirjaga nr DM-126537-4 teate

avatud menetluse algatamisest ning uuringuloo taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Kehtna Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud.

Kehtna Vallavalitsus vastas 26.01.2024 kirjaga 1-2/137 (kiri registreeritud KOTKAS-es 29.01.2024 numbriga DM-126537-5), millega edastati Kehtna Vallavolikogu korraldus nr 137. Korraldusega nõustuti Verston OÜ-le geoloogilise uuringu loa väljastamisega Ahekõnnu VI uuringuruumis.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks 20.03.2024 ametlikku väljaandesse Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks 2 nädalat. Lisaks teavitati eelnõude valmimisest asjast huvitatud isikuid ja Kehtna Vallavalitsust 19.03.2024 kirjaga nr DM-126537-6.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti ei laekunud.

Vastavalt HMS § 49 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ja lõikele 3 taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis Verston OÜ-lt 19.03.2024 kirjaga nr DM-126537-6 arvamust või vastuväiteid uuringuloo andmise korralduse ja uuringuloo eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Samuti saadeti eelnõu tutvumiseks Kehtna vallale.

Sisulisi ettepanekuid ja/või vastuväiteid ei esitatud.

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu 1“ (edaspidi määrus nr 224). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine

kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloa alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ (registrikood 11206437, aadress Männiku tee 104/1, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond).

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ning jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmekava jäätmekava (edaspidi JäätS) § 35² tähenduses tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest.

Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis Verston OÜ esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määrmuses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmekava käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Geoloogilise uuringu loa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt maapõueseadus, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, looduskaitse seadus, jäätmekava seadus jt) sätestatud nõuded. Sellest tulenevalt ei ole tarvidust geoloogilise uuringu loa täiendavate tingimuste osas dubleerida õigusaktidega juba reguleeritud. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Põllumajandus- ja Toiduamet on kooskõlastanud Ellamaa uuringuruumi geoloogilised uuringud järgnevatel tingimustel:

1. *Tööde tegemisel tagada maaparandussüsteemide toimimine, maaparandusseadus § 47. Ala*

tuleb peale tööde tegemist korrastada.

2. *Teavitada vähemalt kolm päeva enne töödega alustamist kirjalikult Põllumajandus- ja Toiduametit e-posti aadressil: raplamp@pta.agri.ee.*

Tingimused kantakse loale eeltoodud sõnastuses.

Lisaks on loa omanikul kohustus järgida õigusaktides kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloa täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

MaaPS § 35 lõige 1 punktidest 4, 5, 8 ja lõige 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu, mistõttu neid käesolevas korralduses ei käsitleta.

Ahekõnnu VI uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 11); muinsuskaitseobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 3), mistõttu MaaPS § 27 lõigetes 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või vääriteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Verston OÜ-l ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga 05.04.2024).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule

halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Ahekonnu VI (plaan).pdf

Teadmiseks: AAVO PLUSS, aktsiaselts Roger Puit, ENN ROHTLA, ISABELLA ROHTLA, IVO VÄLJAOTS, Kehtna Vallavalitsus, LAURA OISALU, Maa-amet, METSAELU OÜ, Osäühing ADORE, Osäühing KARO METS, osäühing Palsam AVR, Osäühing Starforest, Osäühing Tavex, REGINA ROHTLA, SANDRA OISALU, SILLE ROHTLA, Sustainable Investments OÜ, Transpordiamet, VAHUR VALINU, VEIGO VILBAS

Mihkel Annusver
spetsialist
maapõuebüroo